NN 104/2020 (23.9.2020.), Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom

HRVATSKA ENERGETSKA REGULATORNA AGENCIJA

1954

Na temelju članka 59. stavka 1. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, broj 22/13, 102/15 i 68/18), Hrvatska energetska regulatorna agencija je na sjednici Upravnog vijeća održanoj 18. rujna 2020. donijela

OPĆE UVJETE

ZA KORIŠTENJE MREŽE I OPSKRBU ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (u daljnjem tekstu: Opći uvjeti) uređuju se:

– međusobni ugovorni odnosi između energetskih subjekata i korisnika mreže,

– uvjeti za sklapanje i sadržaj ugovora o opskrbi krajnjeg kupca,

– obveze i odgovornosti energetskih subjekata i korisnika mreže,

– postupak promjene opskrbljivača prilikom promjene vlasništva građevine,

– međusobni odnosi operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava,

– pravila i uvjeti kojima se uređuje odnos između opskrbljivača i operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava (u daljnjem tekstu: operator sustava),

– kategorije potrošnje za korištenje mreže (u daljnjem tekstu: kategorije),

– prikupljanje i obrađivanje mjernih podataka s obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže,

– uvjeti mjerenja, obračuna potrošnje električne energije i naplate isporučene električne energije i snage,

– standardni načini obračuna,

– postupanje s mjernim podacima s obračunskih mjernih mjesta te točaka razdvajanja između susjednih sustava,

– pravila u slučaju postojanja više obračunskih mjernih mjesta krajnjeg kupca,

– održavanje mjernih uređaja,

– postupci utvrđivanja i obračuna neovlaštene potrošnje električne energije,

– uvjeti za primjenu postupka ograničenja ili privremene obustave isporuke električne energije i

– mjere zaštite krajnjih kupaca.

Članak 2.

Ovim se Općim uvjetima u zakonodavstvo Republike Hrvatske preuzima Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ (SL L 211, 14. 8. 2009).

II. DEFINICIJE OSNOVNIH IZRAZA

Članak 3.

(1) Izrazi koji se koriste u ovim Općim uvjetima imaju značenje utvrđeno zakonima kojima se uređuje energetski sektor, regulacija energetskih djelatnosti i tržište električne energije, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona.

(2) U ovim Općim uvjetima koriste se i izrazi koji u smislu ovih Općih uvjeta imaju sljedeće značenje:

1. *brojilo električne energije (u daljnjem tekstu: brojilo)* – uređaj koji mjeri i registrira parametre radne i/ili jalove električne energije na obračunskom mjernom mjestu u svrhu obračuna i naplate isporučene električne energije i snage,

2. *brojilo s daljinskim očitanjem* – brojilo koje omogućava daljinsko očitanje stanja brojila,

3. *buduće polugodišnje obračunsko razdoblje* – polugodišnje obračunsko razdoblje za koje se predviđa potrošnja krajnjeg kupca, a koje slijedi neposredno iza tekućeg polugodišnjeg obračunskog razdoblja,

4. *daljinsko očitanje stanja brojila (u daljnjem tekstu: daljinsko očitanje)* – očitanje stanja brojila putem opreme za daljinsku komunikaciju,

5. *elektroenergetska mreža (u daljnjem tekstu: mreža)* – sustav povezanih postrojenja i vodova koji su namijenjeni prijenosu ili distribuciji električne energije,

6. *elektroenergetska postrojenja i instalacije korisnika mreže (u daljnjem tekstu: postrojenja i instalacije)* – elektroenergetski objekti (vodovi, trafostanice, postrojenja, elektrane i rezervni izvori električne energije) i instalacije (električne instalacije, zaštitni uređaji i trošila) korisnika mreže koji se nalaze na jednoj lokaciji kao građevina ili dio građevine priključene na mrežu preko obračunskog mjernog mjesta,

7. *građevinska lokacija* – jedna katastarska čestica ili više katastarskih čestica nastalih njenim dijeljenjem i/ili spajanjem,

8. *isporuka električne energije* – preuzimanje električne energije iz mreže ili predaja električne energije u mrežu,

9. *iznimni događaj* – poremećeni ili izvanredni pogon mreže nastao zbog ispada elementa mreže/sustava ili poremećaja frekvencije u sustavu,

10. *jedinstveni račun* – račun koji izdaje opskrbljivač električnom energijom (u daljnjem tekstu: opskrbljivač), a koji se sastoji od troška opskrbe električnom energijom, naknade za korištenje prijenosne mreže i naknade za korištenje distribucijske mreže, a koji može sadržavati i ostale naknade i davanja određene posebnim propisima,

11. *korisnik mjernih podataka* – opskrbljivač, otkupljivač električne energije, operator tržišta električne energije, agregator i operator sustava,

12. *korištenje mreže* – usluga operatora sustava korisniku mreže kojom se omogućuje prijenos električne energije prijenosnom mrežom i/ili distribucija električne energije distribucijskom mrežom te korištenje usluga sustava,

13. *korisnik mreže* – pravna ili fizička osoba koja koristi prijenosnu i/ili distribucijsku mrežu na temelju sklopljenog ugovora o korištenju mreže,

14. *kupac s proizvodnim postrojenjem* – krajnji kupac na čiju je instalaciju priključeno postrojenje za proizvodnju električne energije kojom se podmiruju potrebe krajnjeg kupca za električnom energijom, s mogućnošću da krajnji kupac preda višak proizvedene električne energije u mrežu na istom mjestu isporuke električne energije na kojem preuzima električnu energiju iz mreže,

15. *kvaliteta napona* – dio kvalitete opskrbe električnom energijom koji se odnosi na usklađenost izmjerenih značajki napona na mjestu isporuke električne energije s vrijednostima navedenim u hrvatskoj normi HRN 50160,

16. *kvaliteta usluga* – dio kvalitete opskrbe električnom energijom koji se odnosi na razinu pružanja usluga koju su operator sustava i opskrbljivač dužni osigurati korisniku mreže u skladu s ovim Općim uvjetima i propisima kojima se uređuje kvaliteta opskrbe električnom energijom,

17. *mjesečna novčana obveza krajnjeg kupca iz kategorije kućanstvo s polugodišnjim obračunskim razdobljem (u daljnjem tekstu: mjesečna novčana obveza)* – iznos mjesečne novčane obveze krajnjeg kupca iz kategorije kućanstvo određen na temelju predviđene mjesečne potrošnje električne energije krajnjeg kupca s polugodišnjim obračunskim razdobljem,

18. *mjesto isporuke električne energije* – mjesto u mreži na kojem se električna energija preuzima iz mreže i/ili predaje u mrežu,

19. *mrežna pravila operatora sustava* – mrežna pravila prijenosnog sustava odnosno mrežna pravila distribucijskog sustava,

20. *mjesto razgraničenja vlasništva* – mjesto na kojem prestaje odgovornost operatora sustava i započinje odgovornost korisnika mreže ili drugog operatora sustava,

21. *model isporuke električne energije (u daljnjem tekst: model isporuke)* – model po kojem opskrbljivač obračunava isporuku električne energije krajnjem kupcu ili kupcu s proizvodnim postrojenjem, a koji može sadržavati i jamstvo podrijetla električne energije,

22. *naknada za korištenje mreže* – novčani iznos koji krajnji kupac plaća za korištenje mreže,

23. *napredno brojilo* – brojilo koje udovoljava zahtjevima u skladu s Preporukama Europske komisije broj 2012/148/EU,

24. *obračunska vršna radna snaga* – tarifni element za obračun radne snage koji se određuje na temelju vršne radne snage i broja obračunskih mjernih mjesta,

25. *obračunski mjerni interval* – vremenski interval u kojem se mjere parametri električne energije unutar obračunskog razdoblja, a iznosi 15 minuta ili je višekratnik 15 minuta (primjerice jedan sat),

26. *obračunsko mjerno mjesto* – mjesto u mreži na kojem se pomoću brojila i ostale mjerne opreme mjere parametri električne energije radi obračuna, a koje je u pravilu mjesto isporuke električne energije,

27. *obračunsko razdoblje* – vremensko razdoblje na koje se odnosi obračun,

28. *odvojeni računi* – račun koji izdaje opskrbljivač za opskrbu električnom energijom i račun koji izdaje operator sustava za naknadu za korištenje mreže, a koji mogu sadržavati i ostale naknade i davanja određene posebnim propisima,

29. *ograničavalo strujnog opterećenja* – uređaj koji ograničava strujno opterećenje na obračunskom mjernom mjestu,

30. *ograničenje isporuke električne energije* – ograničenje isporuke električne energije ili snage koje određuje operator sustava korisniku mreže u određenom vremenskom razdoblju,

31. *otkupljivač električne energije (u daljnjem tekstu: otkupljivač)* – sudionik na tržištu električne energije koji ima sklopljen ugovor kojim se uređuje otkup električne energije ili ugovor o opskrbi krajnjeg kupca koji sadržava odredbe o preuzimanju viškova proizvedene električne energije iz proizvodnog postrojenja,

32. *potrošnja električne energije (u daljnjem tekstu: potrošnja)* – količina električne energije preuzete iz mreže na mjestu isporuke električne energije,

33. *pouzdanost napajanja* – dio kvalitete opskrbe električnom energijom koji se odnosi na stalnost isporuke električne energije korisniku mreže,

34. *prekid napajanja* – stanje pri kojemu je iznos napona na mjestu isporuke električne energije niži od 5% nazivnog napona,

35. *prethodno polugodišnje obračunsko razdoblje* – polugodišnje obračunsko razdoblje koje neposredno prethodi tekućem polugodišnjem obračunskom razdoblju,

36. *priključna snaga* – najveća dopuštena vrijednost vršne radne snage preuzimanja električne energije iz mreže i/ili najveća dopuštena vrijednost vršne radne snage predaje električne energije u mrežu, koja je korisniku mreže za obračunsko mjerno mjesto određena elektroenergetskom suglasnošću,

37. *privremeni krajnji kupac* – pravna ili fizička osoba na koju krajnji kupac ili kupac s proizvodnim postrojenjem privremeno prenosi prava i obveze iz ugovora o korištenju mreže,

38. *proizvodnja električne energije (u daljnjem tekstu: proizvodnja)* – količina električne energije predane u mrežu na mjestu isporuke električne energije,

39. *proizvođač električne energije (u daljnjem tekstu: proizvođač)* – pravna ili fizička osoba koja proizvodi električnu energiju i koristi mrežu na temelju ugovora o korištenju mreže,

40. *samoočitanje stanja brojila* – redovita mjesečna dostava očitanja stanja brojila krajnjeg kupca iz kategorije kućanstvo operatoru sustava,

41. *smetnja* – događaj ili pojava koja uzrokuje neusklađenost značajki napona s vrijednostima navedenim u hrvatskoj normi HRN 50160,

42. *stanje brojila* – vrijednost mjernih podataka u trenutku očitanja brojila,

43. *tarifne stavke* – komponente tarifnog sustava za obračun potrošnje električne energije,

44. *tarifni elementi* – elementi tarifnog sustava za koje se određuju tarifne stavke,

45. *tarifni modeli* – kombinacije tarifnih elemenata i pripadajućih tarifnih stavki,

46. *tekuće polugodišnje obračunsko razdoblje* – polugodišnje obračunsko razdoblje u kojem se za buduće polugodišnje obračunsko razdoblje predviđa potrošnja krajnjeg kupca,

47. *upravljanje tarifama* – preusmjeravanje bilježenja potrošnje električne energije i snage u vremenskim razdobljima primjene više dnevne tarife i niže dnevne tarife u odgovarajuće registre brojila,

48. *vršna radna snaga* – najveća vrijednost prosječne radne snage izmjerena na obračunskom mjernom mjestu tijekom svakog obračunskog mjernog intervala unutar mjesečnog obračunskog razdoblja.

III. UGOVORNI ODNOSI

Članak 4.

(1) Odnosi između energetskih subjekata i korisnika mreže u smislu ovih Općih uvjeta uređuju se sljedećim ugovorima:

– ugovorom o korištenju mreže,

– ugovorom o opskrbi krajnjeg kupca,

– ugovorom kojim se uređuje otkup električne energije,

– ugovorom o pružanju pomoćnih usluga te

– ostalim ugovorima.

(2) Odnosi između operatora sustava u smislu ovih Općih uvjeta uređuju se posebnim ugovorima o međusobnim odnosima.

(3) Ugovori iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sklapaju se u pisanom obliku.

Ugovor o korištenju mreže

Članak 5.

(1) Ugovorom o korištenju mreže uređuju se prava i obveze između operatora sustava i korisnika mreže.

(2) Ugovor o korištenju mreže sklapa se na neodređeno vrijeme.

(3) Ugovor o korištenju mreže sklapa se za jedno obračunsko mjerno mjesto.

(4) Ugovor o korištenju mreže sklapa operator sustava s vlasnikom ili nositeljem nekog drugog stvarnog prava na građevini ili dijelu građevine koja je predmet ugovora o korištenju mreže.

(5) Ugovor o korištenju mreže u slučaju suvlasništva na građevini ili dijelu građevine koja je predmet ugovora o korištenju mreže sklapa operator sustava s jednim od suvlasnika na temelju pisane suglasnosti svih ostalih suvlasnika.

(6) Ugovor o korištenju mreže u slučaju zajedničke potrošnje električne energije u zgradama s više stanova i/ili poslovnih prostora sklapaju operator sustava i suvlasnici, odnosno ovlašteni upravitelj ili predstavnik suvlasnika ili druga osoba koju su suvlasnici ovlastili za sklapanje ugovora o korištenju mreže.

(7) Iznimno od stavaka 4. i 5. ovoga članka, ugovor o korištenju mreže sklapa operator sustava s posjednikom građevine ili dijela građevine koja je predmet ugovora o korištenju mreže u slučaju iz članka 35. stavka 2. ovih Općih uvjeta.

(8) Iznimno od stavaka 4. i 5. ovoga članka, ugovor o korištenju mreže sklapa operator sustava s posjednikom građevine ili dijela građevine koja je predmet ugovora o korištenju mreže ako ima valjanu pravnu osnovu za posjed izdanu od ovlaštenog tijela te suglasnost za sklapanje ugovora o korištenju mreže toga tijela ili suglasnost vlasnika građevine ili dijela građevine koja je predmet ugovora o korištenju mreže.

(9) Sklapanje ugovora o korištenju mreže mora biti utemeljeno na pravičnim i unaprijed poznatim uvjetima.

(10) Odredbe ugovora o korištenju mreže moraju biti poštene te na jasan, jednostavan i nedvojben način obuhvaćati prava i obveze operatora sustava i korisnika mreže, a operator sustava mora osigurati da su korisniku mreže uvjeti ugovora unaprijed poznati.

(11) Ugovor o korištenju mreže sadrži najmanje:

– podatke o ugovornim stranama,

– predmet ugovora,

– adresu obračunskog mjernog mjesta,

– broj obračunskog mjernog mjesta,

– uvjete korištenja mreže,

– način obračuna naknade za korištenje mreže,

– uvjete za raskid i otkaz ugovora te

– način rješavanja sporova.

(12) Ugovor o korištenju mreže može sadržavati i upute za vođenje pogona mreže kojima se uređuju odnosi na sučelju s mrežom, uključujući i pokusni rad ako je uvjetovan u elektroenergetskoj suglasnosti.

Sklapanje ugovora o korištenju mreže u slučaju priključenja građevine ili dijela građevine

Članak 6.

(1) Zahtjev za sklapanje ugovora o korištenju mreže podnosi se na obrascu operatora sustava objavljenom na internetskim stranicama operatora sustava te sadrži sastojke ugovora o korištenju mreže iz članka 5. stavka 11. ovih Općih uvjeta.

(2) U slučaju priključenja građevine ili dijela građevine koja je predmet ugovora o korištenju mreže, nakon ispunjenja uvjeta iz ugovora o priključenju, zahtjevu za sklapanje ugovora o korištenju mreže koji sadrži i podatke iz zahtjeva za početak korištenja mreže prilaže se:

– dokaz o vlasništvu odnosno nekom drugom stvarnom pravu na građevini ili dijelu građevine koja se priključuje na mrežu,

– dokaz o ispravnosti postrojenja i instalacije, osim u slučaju pokusnog rada postrojenja,

– ugovor o opskrbi krajnjeg kupca i/ili ugovor kojim se uređuje otkup električne energije.

(3) Zahtjev za početak korištenje mreže iz stavka 2. ovoga članka sadrži sljedeće podatke:

– očekivani dan i vrijeme početka korištenja mreže,

– suglasnost za početak korištenja mreže bez prisustva korisnika mreže ili njegovog predstavnika,

– kontakt podatke korisnika mreže odnosno njegovog predstavnika.

(4) Na temelju urednog zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka operator sustava i podnositelj zahtjeva sklapaju ugovor o korištenju mreže.

Početak korištenja mreže

Članak 7.

(1) Korištenje mreže može započeti uz prisustvo korisnika mreže ili njegovog predstavnika.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, korištenje mreže može započeti i bez prisustva korisnika mreže ili njegovog predstavnika ako je u zahtjevu za početak korištenja mreže iz članka 6. stavka 3. ovih Općih uvjeta dana suglasnost za početak korištenja mreže bez prisustva korisnika mreže ili njegovog predstavnika.

(3) Korištenje mreže može započeti tek nakon sklapanja ugovora o korištenju mreže, ugovora o opskrbi krajnjeg kupca i/ili ugovora kojim se uređuje otkup električne energije, pri čemu se korisniku mreže izdaje potvrda o početku korištenja mreže s početnim stanjem brojila, koju potpisuju operator sustava i korisnik mreže odnosno njegov predstavnik.

(4) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, operator sustava dužan je u roku od 30 dana od dana početka korištenja mreže korisniku mreže dostaviti potvrdu o početku korištenja mreže s početnim stanjem brojila.

(5) Operator sustava dužan je u roku od osam dana od dana početka korištenja mreže dostaviti korisniku mjernih podataka početno stanje brojila.

Ugovor o opskrbi krajnjeg kupca

Članak 8.

(1) Ugovorom o opskrbi krajnjeg kupca uređuju se prava i obveze opskrbljivača i krajnjeg kupca ili kupca s proizvodnim postrojenjem.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka može se sklopiti za jedno ili više obračunskih mjernih mjesta krajnjeg kupca ili kupca s proizvodnim postrojenjem.

(3) Sklapanje ugovora o opskrbi krajnjeg kupca mora biti utemeljeno na pravičnim i unaprijed poznatim uvjetima.

(4) Odredbe ugovora o opskrbi krajnjeg kupca moraju biti poštene te na jasan, jednostavan i nedvojben način obuhvaćati prava i obveze opskrbljivača i krajnjeg kupca ili kupca s proizvodnim postrojenjem, a opskrbljivač mora osigurati da su njegovom krajnjem kupcu ili kupcu s proizvodnim postrojenjem uvjeti ugovora unaprijed poznati.

(5) Ugovor o opskrbi krajnjeg kupca ne smije obvezivati krajnjeg kupca ili kupca s proizvodnim postrojenjem na čuvanje bilo kakvih podataka iz tog ugovora, obračuna i računa kao tajnih podataka.

(6) Ugovor o opskrbi krajnjeg kupca sadrži sastojke propisane zakonom kojim se uređuje tržište električne energije, kao i:

– podatke o krajnjem kupcu,

– adresu obračunskog mjernog mjesta,

– broj obračunskog mjernog mjesta,

– jedinstvenu oznaku modela isporuke,

– način obračuna i naplate troška opskrbe električnom energijom i naknade za korištenje mreže.

(7) Ugovor o opskrbi krajnjeg kupca, osim odredbi iz stavka 6. ovoga članka, može sadržavati i odredbe o preuzimanju viškova proizvedene električne energije iz proizvodnog postrojenja kupca s proizvodnim postrojenjem.

Sklapanje ugovora o opskrbi krajnjeg kupca

Članak 9.

(1) Zahtjev za sklapanje ugovora o opskrbi krajnjeg kupca podnosi se na obrascu opskrbljivača objavljenom na internetskim stranicama opskrbljivača te sadrži sastojke propisane u članku 8. stavku 6. i stavku 7. ovih Općih uvjeta.